KANSALLINEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS

Laadunhallinta varhaiskasvatuksessa 2026

Janniina Vlasov, Tuomas Sarkkinen, Jukka Marjanen, Jaakko Roitto, Eva-Lotta Skogberg, Anu Vesiluoma, Pia Santalahti

Julkaisut | 12:2026

suomi

ISBN 978-952-206-920-7

ISSN 2342-4184

Tiivistelmä

11.9.2026

ARVIOINTIRAPORTTI **VARHAISKASVATUS**

Tämän arvioinnin tavoitteena oli tuottaa kansallinen kokonaiskuva varhaiskasvatuksen laadunhallinnan tilasta. Arvioinnissa tarkasteltiin varhaiskasvatuksen järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien laadunhallinnan vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä sitä, miten laadunhallinta toteutuu suhteessa lainsäädännön ja ohjausjärjestelmän tavoitteisiin. Lisäksi selvitettiin, miten varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssia hyödynnetään osana laadunhallintaa ja tiedolla johtamista.

Arviointi toteutettiin vuosina 2025–2026 Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) toimesta. Aineisto kerättiin otospohjaisesti 97 kunnasta ja 971 varhaiskasvatuksen toimipaikasta. Tiedonkeruu toteutettiin Karvin ylläpitämällä Valssi-järjestelmällä ylimmälle johdolle, asiantuntijoille ja päiväkodin johtajille (n = 850) sekä henkilöstölle (n = 6 731) suunnatuilla kyselyillä. Vastausprosentti oli kuntatasolla 82,5 prosenttia ja toimipaikkatasolla 77,5 prosenttia. Aineisto kattaa maantieteelliset alueet, organisaatiotyypit ja henkilöstöryhmät.

Arvioinnin perusteella varhaiskasvatuksen laadunhallinta on kehittynyt viime vuosina systemaattisempaan sekä suunnitelmallisempaan suuntaan ja se kattaa aiempaa paremmin myös pedagogisen toiminnan. Valtaosa organisaatioista hyödyntää useita toisiaan täydentäviä laadunhallinnan menetelmiä, ja 89 prosentilla on käytössään systemaattinen laadunhallinnan toimintatapa. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on keskeinen suunnittelun väline, ja sen laatimista ja päivittämistä aiotaan jatkaa laajasti myös velvoitteen poistumisen jälkeen. Valssi-järjestelmä on vakiintunut erityisesti kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja sen käyttö on lisännyt arvioinnin prosessimaisuutta.

Laadunhallinnan vahvuuksia ovat erityisesti yhteisten tavoitteiden asettaminen, toiminnan suunnitelmallisuus sekä arvioinnin vakiintuminen osaksi arjen toimintaa. Laadunhallinnassa on

kuitenkin vaihtelua ja kehittämistarpeita tunnistettiin arviointitiedon systemaattisessa hyödyntämisessä, osallisuuden toteutumisessa, vastuunjaon toimivuuden arvioinnissa sekä resurssien ja henkilöstön saatavuuden turvaamisessa. Tulokset osoittavat myös joitakin eroja suurten ja pienten toimijoiden sekä kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen välillä.

Arviointituloksiin perustuen Karvi antaa seuraavat kehittämissuositukset:

1. Varhaiskasvatuksen järjestäjien ja palveluntuottajien tulee varmistaa, että laadunhallinta ja arviointi toteutuvat systemaattisesti
2. Laadunhallintaan liittyviä tehtäviä ja vastuunjakoa tulee selkeyttää ja vastuunjaon toimivuutta tulee tarkastella säännöllisesti
3. Varhaiskasvatuksen järjestäjien ja palveluntuottajien tulee varmistaa kerätyn arviointitiedon tarpeellisuus ja hyödyllisyys laatutyössä
4. Varhaiskasvatusorganisaatioiden laatukulttuuria tulee vahvistaa ja henkilöstön arviointiosaamista kehittää
5. Laadunhallinnan tukea tulee kehittää kansallisesti siten, että se vastaa aiempaa paremmin erilaisten ja erikokoisten toimijoiden tarpeisiin